

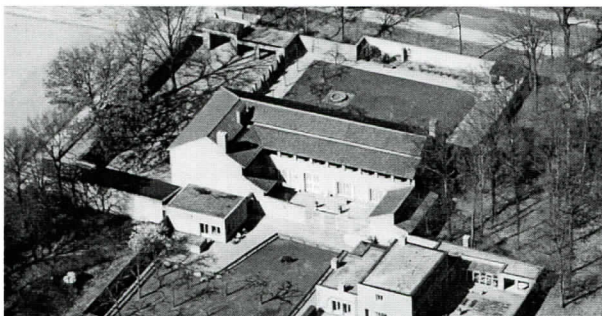
Huis Jan de Jong
Rijksweg 56
Schaijk

Datering 1966-1968
Architect Jan de Jong (1917-2001)

Jan de Jong en zijn vrouw Riek de Jong-De Groot zijn beiden in 1917 geboren in respectievelijk Lith en Teeffelen. Ir. Bolsius raadde Jan de Jong na de oorlog aan zich als zelfstandig architect te vestigen in de driehoek Zeeland-Reek-Schaijk. Doordat Jan de Jong, na de oorlog werkend aan wederopbouwprojecten, op zijn (fiets)route richting de Peel

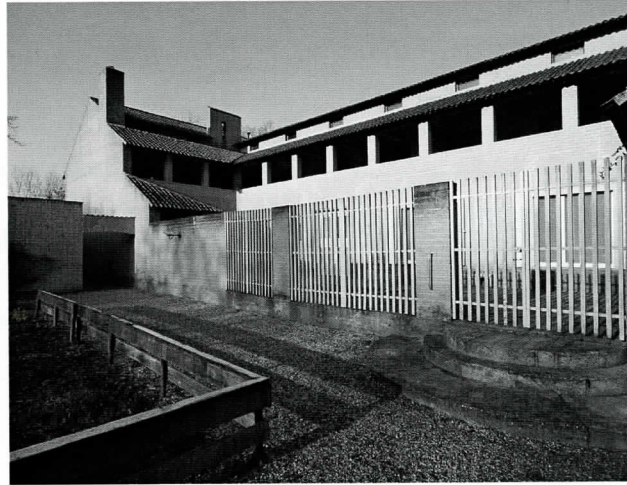
en Limburg steeds langs een stuk bos kwam waar de nachtegalen zo mooi floten, kon hij in 1948 uiteindelijk daar een stukje bosgrond kopen, nu Rijksweg 56 in Schaijk.

In een bouwkeet begint hij zijn bureau en met materialen op de bon wordt begonnen met de bouw van een woonhuis annex kantoor, type Engels landhuis. Er was geen elektriciteit, geen verwarming, het water werd opgepompt en als er getelefoneerd moest worden, dan kon dat op het postkantoor in Reek of Schaijk. In 1953 begint Jan de Jong met de Cursus Kerkelijke Architectuur onder leiding van Dom van der Laan en in 1956 behaalt hij daar het charter. Dit betekent een hele omschakeling, hij verkleint zijn bureau in een tijd dat er vijf kleine kinderen rondlopen. Hij bouwt kerken, raadhuisen, scholen, woonhuizen, het klooster in Maarssen, doet, avontuurlijk ingesteld als hij was, mee aan prijsvragen voor een bedevaartcentrum in Syracuse op Sicilië en een stedenbouwkundig ontwerp voor de stad Tunis. In de jaren vijftig worden enkele studiereizen gemaakt naar Spanje en Italië, waar hij opmetingen verricht. Hij ziet er de mozaïekvloeren en ontwikkelt dan de grindvloeren, een uiterst eenvoudige en goedkope variant van de mozaïekvloeren in Zuid-Europa.

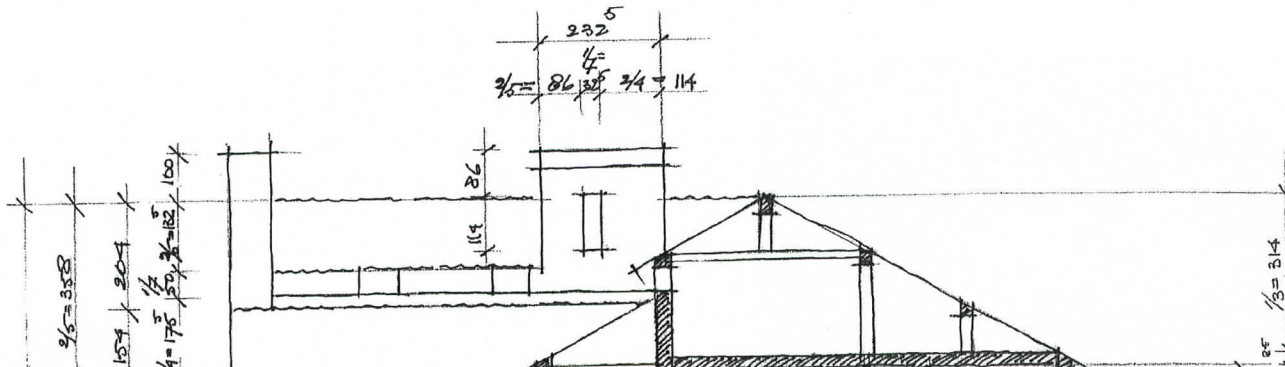
Het landhuis dat met veel moeite gebouwd is in de moeilijke naoorlogse tijd kun je niet zomaar afbreken, maar toch besluit hij daartoe. Jan de Jong kan het niet verdragen niet te wonen in een huis waar hij met zijn veranderde architectuurvattingen helemaal achter staat. En daarom wordt eerst, om het terrein af te bakenen en om een beetje bescherming te krijgen tegen het geluid van het verkeer aan de noordzijde, een ommuring gebouwd met

Het geheel wordt gebouwd met de rug naar de drukke Rijksweg en zeker ook om die reden zien we bij het woonhuis een vrijwel dichte muur aan de noordzijde. De ingang van het kantoor ligt aan de westzijde, aan de kant van de toegangspoort, maar de hoofdingang van het woongedeelte ligt op het zuiden. Het is een monumentale ingang met een hardstenen omlijsting waarin zijn motto gebeiteld staat, een Latijnse tekst waarvan de vertaling luidt: 'Het betaamt een wijs architect de ruimte te ordenen tot een dak voor het lichaam en een uitzicht voor de geest'. Daarmee is veel gezegd.

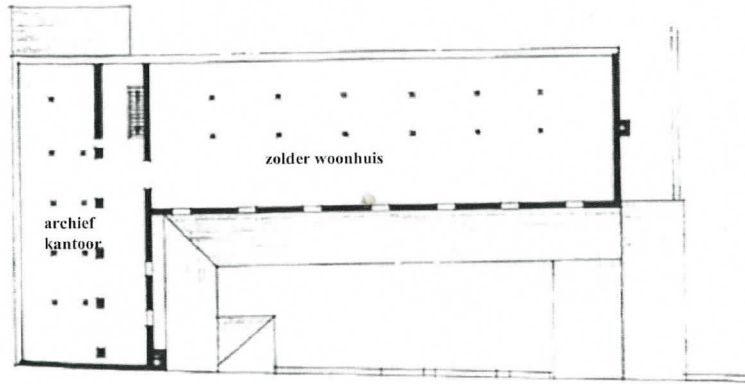
Het huis is gebouwd volgens één enkele basis maatverhouding. Jan de Jong koos voor zijn huis de formule $\frac{2}{4} + \frac{1}{7} + \frac{2}{5}$. Deze ontleende hij aan de tempels van Paestum bij Napels waar hij mooie verhoudingen had opgemerkt. Alle grootste maten werden onderverdeeld met deze verhoudingen. Zo ontstond een spel van ritmische verhoudingen dat hij op allerlei plekken, naast en over elkaar in lengte, diepte en hoogte, met de nodige variaties en marges, toepaste. De klokkenstoel op het dak neemt een speciale positie in. Deze toont, als symbool voor het huis, de formule. In de woorden van Jan de Jong: 'Het hele huis balt zich samen in deze verstaanbare orde waarvan de massieve elementen de dragers zijn'.

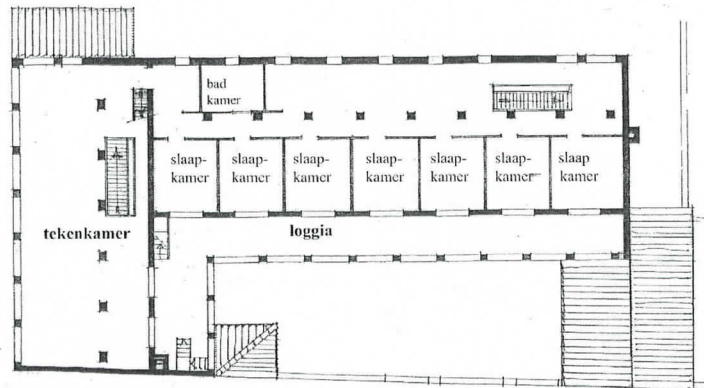

Er is sprake van ‘total design’: tot in detail is alles in overeenstemming gebracht met de beginselen. Dat betekent dat alles is ontworpen en gemaakt vanuit de uitgangspunten van de Bossche School: alle meubilair, de tekentafels en uitlegtafels, de keuken, de kastjes, de houtkachel, de lampen, de deurklinken, de wastafels en spiegels, het houten tuinmeubilair, de fonteintjes en de indeling van de moestuin. Het vaatwerk niet, dat zou te kostbaar worden, maar er werd vanaf die tijd wel gekocht met in het achterhoofd: ‘zorg ervoor dat de gebruiksvoorwerpen mooi zijn’. Het kleurgebruik is, zoals bij vele ontwerpen van architecten van de Bossche School, bepaald door kleurenadviseur Wim van Hooff uit Vught. Zijn principe was dat de kleuren de ruimtelijke structuur van het gebouw dienen te versterken. De gebruikte stoffen zijn van Weverij de Ploeg uit Bergeijk.

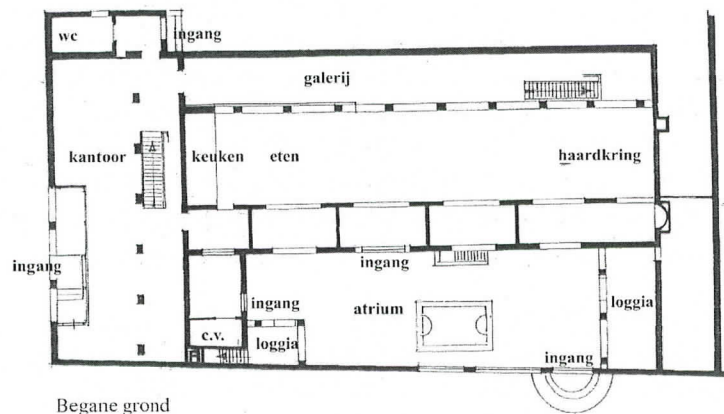
Jan de Jong was wars van publiciteit: ‘Ga maar KIJKEN naar mijn werken’. Na zijn dood is de Jan Jong Stichting opgericht om zijn werken en gedachtengoed bekendheid te geven en waar mogelijk zijn gebouwen bescherming te bieden zodat men het werk zal kunnen blijven ‘ZIEN EN BESCHOUWEN’.

Zolder

Verdieping

Begane grond